

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/78/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512212019
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512212019.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa N. H. W., Z..F..P., Z. Z. Š. XX, N., IČO: XX XXX XXX, zast. Advokátskou kanceláriou Z.-Š., Z..F..P., Z. Z. Š. XX, N., proti odporkyni V. O., bývajúcej Z. XX, O. D. N., za účasti vedľajšieho účastníka OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: XX XXX XXX, Z. XX, G., zast. advokátom M.. U. O., G., Z. N. X (ďalej len VÚ), o zaplatenie 733,63 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 14C/299/2012-61 z 10.10.2013

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania navrhovateľa a vedľajšieho účastníka tak, že nepriznáva ich náhradu.

Vedľajší účastník nemá právo a navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa (ďalej len súd) zamietol návrh a v právnom vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou účastníkom náhrada trov konania nepriznal. Vyslovil, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi (ďalej len VÚ) trovy konania z titulu právneho zastúpenia v sume 118,52 € na účet právneho zástupcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXX, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd vychádzal z toho, že podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; navrhovateľa zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy o poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ nie sú tieto skutočnosti preukázané, navrhovateľ neunesol tak bremeno tvrdenia ako aj bremeno dôkazu.

Hoci samotný dôvod uplatnenia zmluvnej pokuty navrhovateľ v návrhu špecifikoval tým, že ním bolo porušenie zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti vzhľadom na to, že odporca neuhrádzal cenu služieb riadne a včas ani ohľadom toho navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy.

Súd citujúc § 52, § 53 ods.1 O.z. dôvodil, že aj podľa rozsudku ESD č.C-618/10 vo veci B Espanol de credito contra Joaquin calderon cvamino: vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Po tomto spresnení súdny dvor 2. pripomína, že podľa smernice nekálá zmluvná podmienka vložená do zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom pre tohto spotrebiteľa nie je záväzná a že zmluva obsahujúca takú zmluvnú podmienku je pre strany naďalej záväzná podľa tých istých podmienok, ak je jej ďalšia existencia možná bez tejto nekalej podmienky. Preto súdny dvor konštatuje, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky možnosť zmeniť obsah tejto podmienky. Súdny dvor sa domnieval, že taká možnosť - ak by sa vnútroštátnemu súdu priznala - by mohla odstrániť odstrašujúci

účinnok pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúci v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia. Preto taká možnosť zaručuje menej účinnú ochranu spotrebiteľov než je ochrana, ktorá vyplýva z neuplatňovania týchto podmienok. Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, predajcovia alebo dodávatelia by sa mohli pokúšať dotknuté podmienky používať s vedomím, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by súd zmeniť zmluvu, takže by týmto spôsobom ostali ich záujmy zabezpečené, preto sú vnútroštátne súdy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka, totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek zmeny okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva.

Súd mal vedomosť o tom, že zmluvná pokuta u mobilných operátorov bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (ktorú nie je možné ani moderovať) viacerými právoplatnými rozsudkami slovenských súdov, čo je napokon podporené tiež judikatúrou ESD (viď aj rozsudok C-618/10). Preto aj za predpokladu, že by uplatnenie zmluvnej pokuty formou vystavenej faktúry bolo platným právnym úkonom, súd by odporcu na jej zaplatenie nezaviazal z dôvodu jej neprijateľnosti, preto žalobu zamietol.

Súd zdôraznil, že ako je vyššie uvedené, premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť po prvý raz - týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním žaloby na súde. V danom prípade je to uplynutím splatnosti faktúry, preto ak splatnosť bola dňa 18.7.2008, posledný deň, kedy navrhovateľ mohol podať návrh na súde bolo 18.7.2011, ak splatnosť faktúry č.XXXXXXXXXX bola dňa 18.8.2008, posledný deň, kedy navrhovateľ mohol podať návrh na súde bolo 18.8.2011, pričom návrh na súd bol podaný dňa 18.7.2012, VÚ aj odporkyňa namietali premlčanie.

Odporcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný, by podľa § 142 ods. 1 O.s.p. prináležala náhrada trov konania, ak by mu vznikli, pričom tento osud zdieľa aj vedľajší účastník. ten bol zastúpený právnym zástupcom, a preto mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré pozostávajú z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, a to za prevzatie veci v sume 51,45 € (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 2 vyhl. MS SR č. 655/2004 Zb. o odmenách, z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhl.), 2. vyjadrenie k návrhu v sume 51,45 € + režijná náhrada za uvedený úkon právnej služby v sume 7,81 €, spolu 118,52 €.

V podanom odvolaní navrhovateľ v zmysle § 201 v spojení s ust. § 204 ods.1 O.s.p. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OSP) proti rozsudku v rozsahu priznaných trov právneho zast. VÚ žiadal zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že VÚ na strane žalovaného trovy konania neprizná a zaviazá VÚ nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania (§ 220 O.s.p.).

VÚ je v tomto prípade združenie žalované za účelom ochrany spotrebiteľov. Združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zákonom priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam. O.i. namietal, že VÚ, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako VÚ na strane žalovaného. Na uvedenú skutočnosť poukázal OS Banská Bystrica vo svojom rozhodnutí sp.zn. 13C/54/2012 z 26.6.2012: „súd náhradu trov, ktoré vynaložil VÚ na strane odporcu považoval za neúčelne vynaložené, pretože tento svoju obranu postavil len na ustanoveniach týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv, pričom v danom prípade súd na ochranu spotrebiteľa prihliada z úradnej povinnosti aj bez zásahu VÚ na strane odporcu“.

VÚ teda do konania nepriniesol žiaden prínos vo svojom vyjadrení ako aj v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti.

VÚ sa vyjadril, že je riadnym účastníkom, teda v súlade s citovaným čl. Ústavy SR aj OSP má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu.

Z ničoho nevyplýva, že VÚ sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania

je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo VÚ vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov.

Právo na právne zast. VÚ spotrebiteľského združenia - právnickej osoby advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) zo dňa 22.12.2010 vo veci C279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa obhajovať a nechať sa zastupovať.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť VÚ trovy odvolacieho konania vo výške 33,77 € na účet práv.zást. M.. U. O..

Odvolací súd postupom podľa § 214 ods.2 O.s.p. preskúmal napadnutý výrok rozsudku o trovách konania podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. a tento rozsudok súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 O.s.p., lebo neboli podmienky na jeho potvrdenie, či zrušenie.

Podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p. ako VÚ sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Uvedené ust. bolo do nášho právneho poriadku zavedené zák. č. 384/2008 Z.z, pričom týmto samotným zákonom bola VÚ daná legitímácia na vstup do konania. Cieľom takto koncipovanej právnej úpravy podľa Dôvodovej správy k uvedenému zák. bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. VÚ je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). VÚ je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napríklad neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátene konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejaviť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor].

Vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v zmysle ktorého VÚ má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník je možné mu priznať aj náhradu trov konania, ale len za predpokladu že toto právo vzniklo aj účastníkovi na strane ktorého v konaní vystupoval (pozri judikatúru Najvyššieho súdu SR).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie, alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemá.

Odvolací súd poukazuje na správne a výstižné dôvody v uznesení súdu prvého stupňa, na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 207/2011 zo dňa 10.10.2012, súd prvého stupňa presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnil výrok o trovách konania.

Trovy vynaložené VÚ pozostávajúce z 2 úkonov pri tak drobnom spore, neboli účelné. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej ako i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR v tom, že orgány uvedené v čl. 47 majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred ním využívali právnu pomoc, súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má VÚ rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník (pozri judikatúru Ústavného súdu SR), namietal VÚ premlčanie, napokon podľa ustálenej praxe výkladu čl. 47 ods.2, 3 Ústavy si hradí VÚ sám trovy právneho zastúpenia, a aj ako neúčelné sám môže brániť spotrebiteľa.

Ovšem v riešenej časti vzhľadom na charakter sporu nebolo možné priznať tieto trovy VÚ a o trovách odvolacieho konania potom odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. aj keď mal úspech VÚ, neúspech mal v tomto prípade VÚ v odvolacom konaní, čo do napadnutej časti výroku rozsudku o trovách konania a vzhľadom na charakter sporu potom odvolací súd už aj trovy účastníkom konania v odvolacom konaní nepriznal (zást. VÚ nevykonal nevyhnutné úkony pre výhru v spore).

S poukazom na § 206 O.s.p. odvolací súd preskúmaval len napadnutú časť, t.j. výroku rozsudku o náhrade trov konania, vec samá, t.j. výroky okrem výrokov o trovách konania nadobudli právoplatnosť.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.